

Kde je vhodné miesto na ich skladovanie?



V lokalite Mochovce sa nachádzajú technológie na spracovanie a úpravu týchto materiálov do pevnej matrice. Je tu vybudované republikové úložisko, ktoré spĺňa najvyššie bezpečnostné parametre. Od roku 2001 sa v ňom ukladajú nízko a stredne aktívne RAO. Výhodou tejto lokality je i existujúca infraštruktúra a možnosť minimalizovať transportné trasy. Spoločnosť JAVYS predpokladá, že 90 až 95 % všetkých IRAO a ZRAM bude uložených na úložisku.



Je skladovacia kapacita zariadenia dostatočná?

Zariadenie umožní skladovanie asi 20 ton IRAO a ZRAM. Skladovacia kapacita zariadenia bude 300 sudov typu MEVA s objemom 200 litrov, 5 vláknotbetónových kontajnerov a približne 10 m skladovacích regálov. V sklade bude vytvorené postačujúce miesto na zloženie jedného ISO kontajnera a kontajnera typu UK 200.



Inštitucionálne rádioaktívne odpady a zachytené rádioaktívne materiály

Nezvyší sa aktivita v okolí úložiska?

Doterajšie výsledky meraní úložiska v Mochovciach počas jeho 10-ročnej prevádzky potvrdzujú, že radiačná situácia sa nezvyšila a nebol zaznamenaný žiadny prípad povrchovej kontaminácie. V porovnaní s množstvom ukladaného rádioaktívneho odpadu tvorí IRAO a ZRAM len veľmi malé percento.

Ako ich môžeme spracovať?

Pri spracovaní IRAO a ZRAM bude možné využiť overené technológie napr. triedenie, spaľovanie, lisovanie a cementáciu. Výsledným produktom úpravy a spracovania je zaplnený vláknotbetónový kontajner, ktorý tvorí formu vhodnú na konečné uloženie na úložisku v Mochovciach. IRAO a ZRAM, ktoré nebude možné uložiť na úložisku, budú dočasne skladované v navrhovanom zariadení.



ČLOVEK PRI SVOJEJ ČINNOSTI PRODUKUJE RÔZNY ODPAD.
ZODPOVEDNÝ HO PO SEBE UPRACE.

Spoločnosti JAVYS, a.s. vyplynula z uznesenia vlády SR č. 610/2009 povinnosť vybudovať Zariadenie pre nakladanie s inštitucionálnymi rádioaktívnymi odpadmi (IRAO) a zachytenými rádioaktívnymi materiálmi (ZRAM), ktoré je súčasťou systémového riešenia tejto špecifickej problematiky.



Ako sa prepravujú?

Spoločnosť JAVYS vlastní dodávkové vozidlá určené na prepravu IRAO i ZRAM. Sú prepravované v špeciálnych kontajneroch, ktoré umožňujú bezpečnú manipuláciu s nimi. Do zariadenia sú plánované transporty jeden až dvakrát týždenne.



www.javys.sk



Máte záujem navštíviť
Republikové úložisko RAO v Mochovciach?

Kontaktujte sa:
Tel. číslo: 036/6378126, 033/5312331
E-mail: info@javys.sk

 **javys**
jadrová
a vyraďovacia
spoločnosť

Čo sú IRAO?

Sú to špecifické odpady, ktoré vznikajú v nemocniciach, výskumných ústavoch, laboratóriách, strojárskom, stavebnom, potravinárskom priemysle a v iných odvetviach na Slovensku. Ako príklad môžeme uviesť žiariče využívané pri liečbe rakoviny, zvyšky rádioaktívneho liečiva, vyradené požiarne hlásiče a iné. Medzi tento druh odpadu nepatrí vyhorené jadrové palivo a rádioaktívne odpady, ktoré vznikajú počas prevádzky a vyradovania jadrových zariadení.



Čo sú ZRAM?

Sú to rôzne rádioaktívne materiály zadržané na území Slovenska alebo nájdené na skládkach odpadov či šrotoviskách. Väčšinou sú to materiály ilegálneho charakteru, u ktorých nie je známy pôvodca. Zachytené rádioaktívne materiály z jadrových zariadení nebudú uskladňované v pripravovanom zariadení v Mochovciach.



DRUH ODPADU	KONTROLA
RAO	Úrad jadrového dozoru SR (ÚJD SR)
Inštitucionálne RAO	Úrad verejného zdravotníctva SR (ÚVZ SR)
ZRAM	ÚJD SR a ÚVZ SR

Prečo sa musíme zaoberať s IRAO a ZRAM?

V Slovenskej republike chýba ucelený a systematický postup riešenia zberu, triedenia, spracovania a skladovania IRAO a ZRAM. Z tohto dôvodu bola spoločnosť JAVYS poverená úlohou vybudovať komplexné zariadenie na preberanie, triedenie a dlhodobé bezpečné skladovanie takýchto materiálov. Zariadenie bude slúžiť len do doby ich spracovania, úpravy a finálneho uloženia.



Môžu poškodiť zdravie obyvateľov?



V súčasnosti sa tieto odpady skladujú na mieste pôvodu. Tento stav je nevyhovujúci a ohrozuje zdravie obyvateľov i zamestnancov, ktorí nakladajú s IRAO. Sústreďením odpadov v lokalite, kde je možné ukladať takýto druh odpadu, sa zvýši ochrana obyvateľov v celej Slovenskej republike. Prevádzka zariadenia bude v súlade s požiadavkami radiačnej ochrany a bude podliehať kontrole príslušných štátnych orgánov.

VODA

V zariadení sa bude IRAO a ZRAM výlučne preberať, triediť a skladovať. Pri týchto činnostiach sa nebude používať voda na technologické účely, ani sa nebudú vypúšťať žiadne odpadové vody do životného prostredia.



OVZDUŠIE

Pri manipulácii s IRAO a ZRAM budú prípadné emisie rádioaktívnych látok účinne obmedzované filtračným zariadením a monitorované podľa stanovených požiadaviek Úradu verejného zdravotníctva SR.



Ovplyvní prevádzka zariadenia okolité životné prostredie?

PÔDA

Vybudovanie zariadenia si nevyžiada záber žiadnej pôdy z poľnohospodárskeho alebo lesného pôdneho fondu. Využije sa časť parkoviska a plochy v bezprostrednej blízkosti oplotenia úložiska.



ODPADY

Počas realizácie zariadenia budú vznikať množstvá a kategórie odpadov primerané charakteru a rozsahu výstavby a úpravy priestorov. V čase prevádzky vzniknú minimálne množstvá odpadov. Pri nakladaní s nimi v súlade s platnou legislatívou sa bude dbať na ich prednostné zhodnocovanie. Veľmi málo bude rádioaktívnych odpadov (napr. použité pomôcky osobnej ochrany, a pod.). S tými sa bude nakladať v súlade s príslušnou legislatívou podľa ich skupenstva, miery a charakteru kontaminácie rádionuklidmi.

